

Asia: VN/17651/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi metsälain muuttamisesta ja siihen liittyvistä asetusluonnoksista

Lausunto hallituksen esityksen muutosehdotuksista

Metsälain soveltamisalan rajaaminen liittyen puolustusvalmiuden turvaamiseen (2 §)

-

Eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuu ja siihen liittyvät uudistamisvelvoite (2 a §, 5 § ja 8 §)

Ehdotuksen (laki ja asetus) mukaan uudistamisvelvoite ja uudistamisilmoituksen tekemisen velvoite ulotettaisiin myös eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuihin. Tämä tarkoittaisi sitä, että ”eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä olisi jatkossa huolehdittava siitä, että käsittelyalueella on edellytykset taimien syntymiselle metsän uudistumiseksi.” Lakiehdotuksen perustelujen mukaan tämä ”edellyttäisi [...] taimien syntymisen edellytysten aktiivista arviointia”. Arviointi tapahtuisi uudistamisilmoituksen antamisen yhteydessä. Sama velvoite koskee luontaista uudistamista jaksollisessa kasvatuksessa.

Lakiehdotuksessa olisi hyvä esittää selkeät mitattavat indikaattorit taimien syntymisen edellytykselle. Tämä edellyttää myös metsänhoidon suositusten päivittämistä siltä osin, kun arvioidaan jatkuvan kasvatuksen menetelmän soveltuvuutta kohteille.

Metsän uudistamisilmoitus (14 a § ja 23 a §)

Uudistamisilmoitus on kannatettava muutos metsien uudistamisen laadun parantamiseksi ja metsävaratiedon ylläpidon laadun nostamiseksi. Muutos tulee tehostamaan myös lainvalvontaa. Lisäksi tämä muutos tulee korostamaan laadun omavalvonnan merkitystä metsänuudistamisessa.

Muutos korostaa positiivisesti metsänhoidon suositusten mukaisten hyvän metsänhoidon käytäntöjen jalkautumista.

Uudistamisilmoituksessa on syytä mahdollistaa pääpuulajin ja täydentävien puulajien ilmoittaminen. Viljelyn menetelmänä voi olla myös sekamenetelmä kuten kylvö+istutus tai istutus eri puulajin taimilla suositusten mukaisena sekaviljelynä.

Metsänkäyttöilmoitus (14 §)

-

Muutoksenhaku ja automaattinen päätöksenteko (23 §, 23 b § ja 14 §:n 4 mom.)

-

Metsärikos ja metsärikkomus (18 §)

-

Esityksen vaikutukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Muut huomiot

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Korostamme, että lakimuutoksen viestinnässä on hyvä erottaa lain asettama minimitaso sekä metsänhoidon suositusten esittämät hyvät käytännöt metsien kasvatukseen. Suositukset tarjoavat metsänomistajille vaihtoehtoja toteuttaa päämäärätietoisesti eri tavoitteita (talous, luonto, virkitys, ilmasto) omissa metsissään.

Pykäläkohtainen lausunto

8 a § Metsän uudistumisen edellytykset eri-ikäisrakenteisen metsän kasvatushakkuun yhteydessä

-

Liite, Metsikön kasvatuskelpoisen puuston määrä kasvatushakkuun jälkeen

Asetusehdotuksessa viitataan metsälakiin (1093/1996), kun pitäisi viitata Valtioneuvoston asetukseen metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä (1308/2013).

Ehdotus esittää muutoksia puuston vähimmäismääriin: "Metsikön kasvatuskelpoisen puuston määrä tasaikäisrakenteisen metsän kasvatus-hakkuun jälkeen".

Muutoksessa tulisi varmistaa, että runkolukuun perustuva tarkastelu koskisi vain ensiharvennusvaiheen metsiä huomioiden Pohjois-Suomen metsien sekä myös rannikkoalueiden

metsien erilainen runkomuoto. Pohjapinta-alan käyttäminen indikaattorina varttuneissa metsissä on perusteltua, koska pohjapinta-ala kuvaa puuston tilavuutta ja kasvua paremmin kuin runkoluku.

Esityksen vaikutukset

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Uudet rajat puuston vähimmäismäärälle nostaisivat tasaikäisrakenteisten metsien harvennuksen jälkeen jätettävää puuston määrää nuoremmissa metsiköissä pohjapinta-alalla ilmaistuna 1- 2 m²/ha:lla tai runkoluvulla ilmaistuna 100–200 kpl/ha. Vertailua ei voida tehdä täysin täsmällisesti, koska valtapituus muutetaan keskipituudeksi ja samalla pituusluokkien lukumäärä vähenee viidestä kolmeen. Varttuneemmissa puustoissa ”lakiraja” laskee neliömetrillä joissakin tapauksissa.

Ehdotetut lakirajat eivät ole lähellä metsänhoidon suositusten ”perusmallin” (3 %:n korkokanta) harvennusmalleja, joten muutos ei ole ristiriidassa uusimpien metsänhoidon suositusten kanssa.

Lakimuutoksen astuessa voimaan metsänhoidon suosituksia on päivitettävä vähintään kasvatettavan puuston lakirajojen esittämisen osalta. Vähimmäisvaatimuksena on uusien ”lakirajojen” päivittäminen harvennusmalleihin. Uusien lakirajojen esittäminen yhdessä harvennusmallin kanssa edellyttää keskipituuteen perustuvien mallien esittämistä. Tämä on jo nykyisin mahdollista, mutta valtapituuteen perustuva esitysmuoto on oletuksena.

Muut huomiot

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Lausunto maa- ja metsätalousministeriön asetusluonnoksesta

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Vanhatalo Kalle
Tapio Oy - Metsänhoitotiimi / Metsänhoidon suositukset